

स्थानीय राजपत्र

सरुमारानी गाउँपालिका

खण्ड ५, संख्या: ०१ असार ११ गते, २०७८ साल

भाग २-

सरुमारानी गाउँकार्यपालिका

लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा खर्च सम्बन्धी मापदण्ड २०७८

सरुमारानी गाउँपालिकामा हुने लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित तथा प्रभावित (महिला तथा किशोरी) हरुलाई तत्काल उद्धार, औषधी उपचार, कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार, राहत तथा पुर्नस्थापना गर्ने कार्यका लागि लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा खर्च सम्बन्धी मापदण्ड बनाउन बाञ्छनीय देखिएकाले लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (संचालन) नियमावली २०६७ (दोश्रो संशोधन समेत) तथा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा बिस्तारका लागि सर्शत अनुदान रकम खर्च सम्बन्धि मापदण्ड २०७६ को अधिन एवम स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सरुमारानी गाउँकार्यपालिकाले लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा खर्च सम्बन्धी मापदण्ड २०७८ जारी गरिएको छ ।

१). संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस मापदण्डको नाम “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा खर्च सम्बन्धी मापदण्ड २०७८” रहेको छ ।

(२) यो मापदण्ड तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा ः

(क) “स्थानीय तह” भन्नाले सरुमारानी गा.पा.को कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले दफा ३ बमोजिमको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्झनु पर्छ ।

(ग) “पीडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

घ.) “उद्धार तथा राहत समिति” भन्नाले दफा ६ बमोजिमको स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “मन्त्रालय” भन्नाले महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(च) “मापदण्ड” भन्नाले सरुमारानी गा.पा. मा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा खर्चको मापदण्ड २०७८ सम्झनुपर्छ ।

(छ) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीतिजन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्झनु पर्छ ।

(ज) “रकम भन्नाले” लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना तथा विस्तारका लागी प्रदान गरिएको रकम सम्झनु पर्छ ।

३.कोषको स्थापना: (१) स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिएकोछ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहनेछन् ।

(क) संघिय सरकार बाट प्राप्त रकम,

(ख) प्रदेश तथा स्थानिय तहबाट प्राप्त रकम ,

(ग) स्वदेशी व्यक्ति वा संघ वा संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(घ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

४. कोषको उपयोग: (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ ।

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधि उपचार गर्न,

(ग) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन ,

(घ) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्स प्रदान गर्न,

(ङ) कुनै व्यवसाय वा स्वरोजगारको लागी व्यवसाय स्थापना खर्च अनुदानको रूपमा प्रदान गर्न ।

(च) पुस्त्यापना गराउन,

(छ) लैङ्गिक हिंसा र यौनजन्य दुःखव्यवहारको कसुरबाट पिडितले प्रचलित कानून बमोजिम कसुरदारबाट प्राप्त गर्नुपर्ने क्षतीपुर्ती त्यस्तो कसुरदारको कुनै सम्पती नभएको कारणबाट प्राप्त गर्न नसक्ने देखिई अदालतको आदेश बमोजिमको रकम पिडितलाई क्षतीपुर्ती स्वरूप भराउन लेखी आएमा ।

(ज) पीडितको लागि तोके बमोजिमको अन्य काममा ।

५. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने: (१) कोषको रकम दफा ४ को उपदफा १ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि उद्धार तथा राहत समितीको बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चको लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

६. उद्धार तथा राहत समितिको गठन: (१) पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि सरुमारानी गा.पा. मा एक तत्काल उद्धार तथा राहत समिति रहनेछ ।

(२) उद्धार तथा राहत समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ः—

१) सरुमारानी गा.पा. उपाध्यक्ष	संयोजक
२) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
३) आर्थिक प्रशासन शाखा	सदस्य
४) स्थानीय प्रहरी प्रमुख	सदस्य
५) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सदस्य
६) शिक्षा शाखा प्रमुख	सदस्य
७) कानून अधिकृत	सदस्य
८) महिला अधिकार कर्मी	सदस्य
९) सरुमारानी स्थित गैर सरकारी संस्थाहरू मध्येबाट राहत समितिले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि १ जना	सदस्य
१०) सामाजिक बिकास शाखा प्रमुख	सदस्य
११) महिला तथा बालबालिका ईकाइ प्रमुख	सदस्य सचिव

७. उद्धार तथा राहत समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: उद्धार तथा राहत समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) पीडितलाई तत्काल राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

(ख) राहत तथा आर्थिक सहयोगको सदुपयोग भए वा नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने वा गराउने,

(ग) गाउँपालिकास्तरमा लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संघ, संस्था तथा निकायहरु विच समन्वय गर्ने,

(घ) लैङ्गिक हिंसा हुन नदिनको लागि वडास्तर-पालिका स्तरमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

८. राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने रकमको हद र आधार: (१) यस मापदण्ड बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईनेछ: —

(क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्चवापत प्रति दिन तीनसय रुपैयाँ र बास बस्नु पर्ने भए सो वापत छुट्टै रकम दिनु पर्ने भएमा प्रति दिन पाँचसय रुपैयाँको दरले बढीमा पाँचहजार रुपैयाँ,

(ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आउँदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन तीनसय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई वाहिर बस्नु परेमा बढीमा पाँच दिनको बास खर्च वापत प्रति दिन पाँचसय रुपैयाँ र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा छ हजार पाँचसय रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च पिडितसँग आश्रित वालवच्चा भए वालवालिकाका लागी पनि सोही दरमा खाना खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि पाँच हजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नका लागि वीउ पूँजीको रूपमा वस्तुगत तथा नगद अनुदान समेत गरी बढीमा तीस हजार रुपैयाँ,

(ङ) पुनस्थापनाको लागि बढीमा पाँच हजार रुपैयाँ,

९. राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्ने: (१) यस मापदण्ड बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण

खुलाई गा.पा. कार्यालयः-महिला तथा बालबालिका शाखा वा स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिमा अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नु पर्ने देखिएमा स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत दफा ८ को अधीनमा रही पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

१०. तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने ः (१) यस मापदण्डमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जलाईएको,एसिड प्रयोग गरी वा छर्कीई वा त्यस्तो पदार्थले पोलेको लगायतका गम्भीर प्रकृतिका घटनाका पिडीतलाई उद्धार, औषधि उपचार, पुर्नस्थापना वा राहत लगायतको प्रयोजनको लागि तत्काल आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भीर मानविय क्षती हुने देखिएमा र उद्धार तथा राहत समितिको तत्काल बैठक बस्ने अवस्था नरहेमा उद्धार तथा राहत समितिको अध्यक्षले आवश्यकता र औचित्यका आधारमा मनासिव रकम कोषबाट पिडीतलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी राहत तथा उद्धार समितिका अध्यक्षबाट पिडितलाई रकम उपलब्ध गराईएको त्यसरी रकम उपलब्ध गराईए पछि बस्ने राहत तथा उद्धार समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

११. छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने ः (१) स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको लागी प्राप्त रकम नेपाल बैंक लि.वा अन्य बैंकबाट समितिको निर्णय अनुसार छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१२) रकम फ्रिज नहुने: प्रचलित कानुनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कोषको रकम फ्रिज नभई आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फ्रिज हुने छैन ।

१३) प्रतिवेदन पेश गर्ने: तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले सो समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष सम्बन्धीत निकायमा पठाउनु पर्नेछ ।

१४) बैठक भत्ता:

यस समितिका संयोजक र सदस्यहरुले समितिको बैठकमा भाग लिए बापत गाउँकार्यापालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता पाउने छन ।

अनुसूची-१

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

विषय: सहयोग उपलब्ध गराई पाउँ ।

श्री अध्यक्ष ज्यू,

स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति..... ।

म.....मा बस्ने वर्ष.....को ..... मिति .....मा लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित भएको छु । मेरो आर्थिक स्तर ज्यादै कमजोर रहेको छ । म उपर लैङ्गिक हिंसा (.....) भएको कारणले मेरो मानसिक/शारीरिक/सामाजिक अवस्था कमजोर भई अशक्त अवस्थामा रहेको हुनाले मलाई औषधि उपचार/कानूनी सहायता एवं परामर्श/उद्धार/मनोविमर्श/स्वरोजगार/पुनरुत्थापना/अन्य.....कामको लागि सहयोगको आवश्यकता परेको हुँदा स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम उपलब्ध गराई दिनु हुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदक

नाम, थर:

ठेगाना:

दस्तखत:

मिति:

आज्ञाले

चिन्तामणि रेग्मी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणिकरण मिति: २०७८।०३।११